

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priloge naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilno političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas!

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Ekscelenci Koerberju v album.

Gospod dr. Koerber je zopet včeraj govoril v parlamentu o dogodkih na Hrvatskem. Govoril je tako, da si mora Ona, pred katero bi moral sieberni smrtnik — pa bil to tudi kakov minister — klanjati, da si mora Resnica v žalosti in sramu zakrivati svoj obraz. In če se noče kdo klanjati Resnici, pa vsaj kamenja naj jej ne meča v lice....!

Z govorom dra. Koerberja se bavimo na drugem mestu. Tu beležimo le kratek zmisel dolgega govorjenja Koerberjevega; in ta kratki zmisel je: vse je laž, kar se je pisalo o dogodkih na Hrvatskem!! Ne le da ni bilo resnih izgrediv, ampak drznili lažniki so že oni, ki bi hoteli vzbujati mnenje, kakor da imajo politični, narodni, socialni in gospodarski odnosi na Hrvatskem sploh kaj nenormalnega na sebi!

Takov je zmisel govora dra. Koerberjevega. Vsi so lažniki in obrekovalci, ki se ne navdušujejo za režim bana Khuena Hedervaryja!

Takov žig nam je pritisnil včeraj dr. Koerber na grešno čelo! In mi — kaj naj storimo vspricho te visokoblastvene stroge obsodbe? Ali naj se branimo sami? Kako naj nam kdo verjame, ko smo vendar že označeni za lažnike?!

In vendar nam pravi vest, da vsi ljudje, ki govorijo, da sedanji režim na Hrvatskem pomenja zločin na interesih hrvatskega naroda in monarhije — da vsi ti ljudje niso tisti, ki ne govorijo resnice!! Ali kako naj si pomagamo. Ne preostaja nam drugzega nego da se sklicujemo na dobre svedoke. In res imamo zopet pred seboj prič. o kateri smemo reči, da je klasična. To je list »Zeitschrift für Staats- und Volkswirtschaft«. To je res klasična priča. List izhaja na Dunaju, izhaja na nemškem jeziku in je posvečen državnemu in narodnemu gospodarstvu. Iz predal tega lista gotovo ne govori pristranost Slovanom v prilog, kamo-li kakov hrvatski nacionalni šovinizem!!

Ta list prinaša torej mirno in stvarno pisan članek o razmerah na Hrvatskem, kakor jih je ustvaril od ekselence gospoda Koerberja proslavljeni režim bana Khuena Hedervaryja!

Skoro neverjetno — pravi uvodoma — zveni to, ali je nedvomna resnica, da v Avstriji vemo toliko kolikor nikoli od vsega tega, kar se že dolgo dogaja na Hrvatskem. Potem nadaljuje: »Zagreb je le za kratek dan potovanja oddaljen od Danske, ali mi smo bržkone bolje obveščeni o dogodkih v Portugalu ali na Švedskem, nego pa o onih na Hrvatskem. Nasilno vladanje Khuenovo je znalo raztegniti neprodirljivo pregrinjalo čez hrvatske razmere. Skozi to pregrinjalo ne more prodreti nobeno oko. Hrvatsko novinstvo je popolnoma udušeno, tako, da se ne more oglašati ni ena svobodna beseda. Politična društva, shodi, korporacije, v katerih bi mogel priti do veljave glas naroda — te ne ekzistirajo. Telegraf je v rokah nasilnikov. Mala manjšina nezavisnih mož v saboru je tlačena po terorističnih predpisih in Evropa ne doznaje ničesar od tega, kar oni govorijo. Ogrska politika nasproti Hrvatski izvira iz dvoje čudnih čustev. To je politika sovražstva in politika strahu ob enem. Madjar sovraži Hrvata, a se ga tudi boji. Deak, ki je bil v vsem treznejši, modrejši in pravičnejši nego so njegovi rojaki, je hotel ponuditi Hrvatom »bel listič«, na katerega naj napišejo, kar so zahtevali za se! Toda to, kar je napisala Hrvatska na beli listič, je bilo takoj na to od ogrske strani

falzificirano in pretvorjeno v nasprotno — toliko po zmislu, kolikor po besedi. In ko je ta neumljiva politika nezvestobe nasproti Hrvatski začela prinašati svoj naravni sad, etablirali so tam grozovlado Khuenovo, ki traja dalje še danes. Storzena je bila prava Hanibalova prisega, da se deželo mora ruinirati, moralno in materialno, da le ne postane nikdar več nevarna Ogrski. Hrvatski volilni zakon je falzifikacija in laž. Celó že merimo z ogrsko mero, ni na Hrvatskem nikdar svobodnih volitev. Tudi sodišča so zavisna od vlade. Nič manje ni zavisen stan odvetnikov. Ker obstoji na Hrvatskem numerus clausus, ni lahko možno, da bi postal odvetnik oni, ki ne ugaja na vladi. Malo nad eno desetletje je minolo, odkar je v »konstitucionalni« Hrvatski veljal Bachov tiskovni zakon! Slutili so pa, da tudi vse te nasilne odredbe ne pomorejo, da bi se obsodražljena dežela z zadostno silo tiščala ob tla; zato so jo tlačili tudi materialno. Kajti, ako bi kedaj prosperirala, mogla bi postati nevarna svojim tlačiteljem. Tako ne sme Hrvatska dobiti popolne železniške mreže. Njena krasna pristanišča morajo propadati in ne smejo dobiti železniških zvez z zaledjem, da le ne bi konkurirala z božano ljubljanko Reko. Lepo deželo hočejo potlačiti duševno in materialno, da ne bo mogla nikdar več motiti spanja ogrskih nasilnikov.

Zdi se pa, da se dosedaj še ni posrežilo, da bi popolnoma zadavili ljudstvo. Od časa do časa čuje svet vsaj kak vzdihljaj in doznava potem, da isti narod, katerega so nekdej v najhujši sili turške nevarnosti nazivali »predzidje krščanstva«, še vedno živi. V zadnji čas je bilo celó nekoliko glasov, če čuti ta vzdihljaj.

Tu pripoveduje člankar v resnem dunajskem listu o dogodkih na Hrvatskem in o mahinaciji Madjarov, da bi potajili resnični vzrok tem dogodkom, ter nadaljuje:

»Madjari vidijo vse, le enega ne vidijo — tega namreč, da so le oni krivi na nezadovoljstvu in renitenci hrvatskega naroda, da je kriv le njihov zistem nasilja in kršenja zakonov! Oni stikajo po globoko skritih vzrokih in vendar leže pravi vzroki na bellem dnevu. Čudne razmere v naši monarhiji provzročajo, da je zakoniti odpor Nemadjarov proti nasilni politiki Madjarov brez nade do vsega. Ogrska tišči na malo Hrvatsko s silo skupne monarhije. Ista skupna vojska, za katero nimajo Madjari drugzega nego zasmeh in zasramovanje, mora služiti v to, da se vzdržuje njihovo gospodstvo na Hrvatskem, katerega ne bi mogli iz lastne moči vzdrževati niti 24 ur!

Spremembe ali zblžjanja teh razmer terej ni pričakovati. V tem pogledu se ni smeti udajati nikaki prevari. Ali varati se ne smemo tudi o tem, da buda na Hrvatskem more postati sčasoma v resno nevarnost za skupno monarhijo! Demonstracije v vseh delih Hrvatske dokazujejo, da tam je potrebna sprememba zistema!«

Kaj pravite, ekselence Koerber, k tem izvajanjem v nemškem listu?! Tako pišejo ljudje, ki nimajo povoda, da bi bili pristranski Hrvatom v prilog, a ki na drugi strani nimajo povoda, a tudi ne žalostnega poguma za to, da bi trdili — kar ni res!!

Dogodki na Hrvatskem.

Dalmatinski poslanci so na predlog načelnika hrvatske stranke prava, dr. Trumbića, sklenili izdati proglas na hrvatski narod in na široko javnost, v katerem se opiše

faktično stanje. Stilizacijo tega proglasa povzelo se je posebnemu odseku.

Včeraj je imela »Slovenska zveza« na Dunaju sejo, v kateri je bila soglasno sprejeta sledeča izjava: »Vpitje hrvatskega naroda na pomoč proti nezakonitemu režimu bana grofa Khuena-Hedervaryja obrača se na ves civilizovani svet in je pri vseh narodnostih v kraljestvih in deželah, zastopanih v državnem zboru, naletelo na simpatičen odmev. Toliko bolj pa oboja klub izgrede, ki so se v noči med 24. in 25. t. m. godili v Ljubljani in se nadeja, da sodnijska preiskava dobi krivce in jih bo mogla izročiti zasluženi kazni.

Italijanski listi na Reki poročajo, da so zagrebške bolnišnice prepolne ranjencev, med katerimi je mnogo žensk in otrok. Smrtno bolan je tudi policijski komisar Graber, katerega so radi brutalnega postopanja demonstranti pretepli.

Jako vznemirljive vesti prihajajo o izgredih v zagrebški okolici in v nekdanji Granici.

Letošnje velike vojaške vaje na Hrvatskem so odpovedane, ker morajo vojaki ostati na različnih krajih po deželi. — Na Reko je dospel še jeden batalijon vojakov.

Veliko vrenje je tudi po vsej Liki. Med narodom se širi govornica, da je ustal Marko Kraljević, kateri bo Hrvate vodil v boju za svobodo. (Narodna pravljica pripoveduje namreč, da Marko Kraljević ni umrl, marveč da čaka v neki podzemeljski jami na ugodni moment, ko bo mogel se svojo vojsko osvoboditi Hrvate od jarma tujcev.)

Minister Koerber o dogodkih na Hrvatskem. Kakor morejo razvideti čitatelji iz poročila o včerajšnji seji zbornice poslancev, je ministerski predsednik Koerber govoril in to načinom, da je jednostavno nadaljeval po nas včeraj ožigosani članek v »Fremdenblattu«. Nič ni res — to je bil tenor njegovih izvajanj.

Nam ne kaže, da bi odgovarjali ministru meritorično. Govoril je po diktatu dvojice Szell-Hedervary — po diktatu obtožencev, a princip modernega kazenskega pravo sodstva je, da je obtožencu dana popolna svoboda v obrambi in sme tudi — lagati!! Čemu naj bi se torej trudili z meritoričnim odgovorom? Bilo bi to brezvapešno početje. Sklicujemo se torej na vesti iz družih virov, ki so malce bolj verodostojni in manje motni, nego so Koerberjevi.

In mi bi za danes sklenili račune z gospodom Koerberjem, da ni prišel vmes neki drugi moment, ki nam ne dovoljuje, da bi molčali. Svoja izvajanja je zaključil z nečuvno grožnjo na adresu slovenske in hrvatskega naroda!! Zaklical je, da se nadeja, »da bosta pravo in zakon dovolj močna, da vzdržita hrvatski in slovenski narod na pravi poti.«

To je očitna grožnja. Tako govori gospodar se svojimi hlapci, a ne minister v konstitucionalni pravni državi z narodom, kateri deli skupno z vladarjem zakonodajne pravice. Zato bo potrebno, da naš narod že enkrat pokaže prenapetemu gospodu Koerberju, da on nima prav nič ukazovati, ampak samo izvrševati voljo vladarja in naroda, kakor je očitana v državnih zakonih. Zato je naravnost negacija vsakega pravnega stališča in konstitucije same, ako se minister postavlja med vladarja in zakonite zastopnike narodov ter preči istim obdobjanje s krono. Že ta čin na sebi je tako žaljenje našega naroda, da mu tega ne smemo pozabiti nikdar!

A gospod Koerber je šel še dalje: on žuga in grozi! Po tej poti je hodil hrvatski ban Khuen Hedervary, po tej poti je začel hoditi sedaj tudi Koerber. Kako je informiral krono grof Khuen Hedervary — o tem smo govorili včeraj. Danes pa opozarjamo naše čitatelje na izjave Koerberjeve v parlamentu ter jih pozivljamo, naj sodijo sami, kako je informiral tudi Koerber krono z avstrijske strani. Takim ljudem je torej poverjena usoda našega naroda!!

Sedaj pa naj stavijo naši poslanci roko na prsa in naj se vprašajo, ako je njihov nastop proti Koerberju odgovarjal dostojanstvu in koristi našega naroda, pa tudi ponoju in dolžnosti narodnih zastopnikov!!

Provokacije Koerberjeve so dosegle svoj vrhunec. Naši poslanci naj ukrepanje proti njemu, kar hočejo, a naš narod mora obracunati žnjim! Mi smo že toliko samozavestni in znamo, kake pravice imamo mi tudi pred krono. S tem torej, da je Koerber segel do onih najviših pravic, ki jih imamo v obdobjanju s krono, je storil takov čin nad našim narodom, da ni možna več nobena satisfakcija in nobeno paktiranje. Na ta temelj naj torej postavijo naši poslanci sedaj svoje delovanje, ako nočejo imeti težkega obračuna z narodom! Končajto naj enkrat že s frazo, da je našemu zlu kriv zistem! Tega zistema ni nikjer, ampak ta zistem je — naša popustljivost in naša legendarna mehokoba. Torej sami smo krivi, da nam je tako! Naš narod je torej sklenil ostreti se tega, a dolžnost poslancev je, da zastopajo to novo in jedino pravo smer našega naroda! Prepričani smo, da smo s temi besedami izrazili mišljenje vseh Slovencev iz Trsta iz in okolice. A tudi drugod ne misli naš narod drugače.

Amerika za Hrvatsko. »Neue Freie Presse« piše: Gibanje na Hrvatskem dobiva neko oporo po vesti, ki se širi, da je namreč »trades-Union« hrvatskih delavcev v Pittsburgu, katera zveza šteje nad stotisoč oseb, ponudila hrvatski opoziciji en milijon za družine padlih ali obešenih.

Pogreb ubitega kmeta Kraljevića. Govori se, da tega kmeta niso ubili orožniki, ampak ustrelil ga je župan v Kainovici, v hipu, ko so kmetje naskočili občinsko hišo. Pogreba se je udeležila velika množica ljudstva. Ženske so nosile kokarde in znake v narodnih barvah.

No — kje in koliko je resnice?! V »Politiki« čitamo: Uredništvo »Obzora« je bilo naproseno od višega državnega pravdnika Vančasu, naj prekliče vest, da so vesti o izvršenju smrtnih obsodbe v Križevcu neresnične. **Obojenih je bilo res pet kmetov na smrt, toda na mrljaj z Dunaja se obsodba ni izvršila.** V Liki se je tudi vnelo, za to ni mislil nikdo.

Je-li možno?! Neka poročila trde, da ban Khuen Hedervary ostane v Zagrebu in njegovi zaupniki da izjavljajo, da bo od slej še ostreje postopal, nego doslej. Pripravlja da se mnogo izgonov najodličnejih rodoljubov.

Radostna vest. Listi javljajo iz Zagreba dne 26. t. m.: Sinoči so imeli dijaki v vseučiliščnem poslopju zborovanje, na katerem so bili storjeni sklepi v zmislu **sprave med hrvatskimi in srbskimi dijaki.** Po zborovanju so se podali dijaki pred srbsko hišo in Jelačićev spomenik, kjer so pevali srbsko junaško pesem in hrvatsko himno. Sprevedu je sledila velika množica. **Ljudje so se objemali in izmenjavali nagovore.** Čuti je bilo tudi demonstrativnih klicev. Nekaj časa je redarstvo puščalo demonstrante, potem pa jih je razpršilo ob

azistenci vojaštva. Nasproti neki skupini, ki se je zbrala v stranski ulici, je rabilo redarstvo orožje, o čemer je bilo nekaj oseb lahko ranjenih. Zaprtih je bilo več oseb. Ob 10. uri je bil zopet mir.

Pozno na večer je bilo močno obiskovano zborovanje meščanov. Stavljen je bil predlog, da bi se odposlala velika deputacija do cesarja. Posl. Frank in Derencin sta se izrekla proti, ker se meščanstvo zagrebško dosedaj ni udeleževalo manifestacij kakor organizirana korporacija, dočim se vsi pogledi obračajo ravno na Zagreb kakor kulturno in politično središče dežele. Imenoval se je torej odbor petih členov za osnutje jednotne organizacije meščanstva v glavnem mestu. Danes se pričeli v opozicijskih listih tozadevni progles, podpisan od poslancev Franka in Derencina.

Iz Zagreba je došlo nekemu tržaškemu Italijanu daljše zasebno pismo, datirano od 25. maja, ki nam je stavljeno na razpolago. Iz istega posnemljemo:

V Zagrebu je za hip relativen mir. Iz provincije ne moremo doznati ničesar pozitivnega, ker opozicijske novine ne smejo nič pisati, vladne pa pišejo, kar je banu Khuenu prav. Toliko pa je gotovo, da so se najhuje stvari dogajale zunaj po deželi. Položaj je na vsaki način jako resen (gravissimo) in nikdo ne more predvidjati, kakor bo konec. Padee banov se smatra tu jako verjetnim.

Mir, ki vlada tu, vzbuja sum. Mogel bi priti zopet vihar, ko se ga bomo najmanj nadejali. Madjari vsaj delajo na to se svojim izzivalnim postopanjem.

Včeraj so razobesili zopet tisti madjarski napis na poslopju državnih železnic. — Obljubljeno je bilo sicer, da bodo napis dvojezični; ali ban je odredil, da do nadaljne dispozicije morajo ostati napisi kakor so bili — samo madjarski! Zato se je bati, da radi teh napisov pride do novega razburjenja. Začetek in konec vsemu zlu na Hrvatskem je — ban!!

Proti rabu skupne armade na Hrvatskem. »Slovenec« brzojavljajo, da je neki visoki vojaški dostojanstvenik poslal cesarju spomenico, v kateri se odločno izjavlja proti temu, da se skupna armada, katero Madjari vedno zasramujejo, porablja v to, da pomaga madjarskim nezakonitostim v Hrvatski do veljave.

Kje je Reka? Izdanje »Novega lista« na Reki od minulega ponedelja je bilo zaplenjeno. Kaj takega se že davno ni zgodilo na Reki.

Tu nastaja interesantno vprašanje. Madjari trde, da Reka leži na madjarskem teritoriju in da državnopravno pripada k Ogrski. Na Ogrskem pa imajo popolno svobodo tiska in po tolmačenju Madjarov samih je tudi Reka pod madjarskim tiskovnim zakonom. — Kako naj si torej tolmačimo fakt, da je bil »Novi list« na Reki konfisciran? — Tu je dvojno možno. Če Reka pripada k Ogrski, potem se je kršil za Ogrsko veljavni zakon. Če pa je bila konfiskacija dopustna, potem pa Reka ne pripada k Ogrski državi!! Aut — aut! Saj tega nismo želi, da bi bilo na Reki proglašeno kako izjemno stanje!

Politični pregled.

V Trstu, 27. maja 1903.

Državni zbor. — Zbornica poslancev. — (Nadaljevanje včerajšnjega brzojavnega poročila.)

Ministerski predsednik dr. Koerber je nadaljeval svoja izvajanja o dogodkih na Hrvatskem in je rekel, da čeravno avstrijska vlada vstraja na stališču, da se nima umešavati v notranje zadeve Ogrske, se je vendar obrnila na kompetentna mesta, da je izvedela natančnejše podatke o nemirih na Hrvatskem. Iz uradnih virov je dr. Koerber doznal, da sta bila od začetka nemirov do včeraj samo dva kmeta smrtno ranjena, (burno oporekanje od strani jugoslovanskih poslancev), eden se je pa ranil sam na bajonetu mirno stoječega vojaka. (Oporekanje Jugoslovancev.) Nadalje so bili lahko ranjeni nekateri kmetje, kateri so plešali in zažgali neko hišo, in štiri druge osebe. Nobena oseba pa ni bila po nagli sodbi obsojena. Minister je nadalje menil, da imajo brzojavni uradi le prav, ako ne puščajo dalje lažljivih

brzojavk. Kar se tiče postopanja vojaških čet, zatrjeval je govornik, da je bilo isto popolnoma korektno. Iste niso izzivale, marveč so vedno in povsod ohranjemale mir, hladnokrvnost in potrpežljivost. Vedenju vojaštva se je zahvaliti, da podatki interpelantov ne odgovarjajo resnici. Kar se tiče dogodkov v tostranski državni polovici, konstatiral je ministerski predsednik, da vzemirjenje v Dalmaciji, Istri in na Kranjskem, o karem govore interpelantje, ne obstoji. (Gromovito oporekanje od strani jugoslovanskih poslancev.)

Izrezl je potem nado, da po vladi priobčena resnica o dogodkih v Hrvatski prepreči tudi za bodočnost vsako resno vzemirjenje. Na to je ministerski predsednik govoril o odrečni avdienci jugoslovanskim poslancem in izjavil, da je vedno povdarjal nemožnost avdiencie, ker ne more dovoliti, da bi bili dogodki v onostranski državni polovici predmetom političnih agitacij v tostranski državni polovici. Ko se je kljub temu nložila v kabinetni pisarni prošnja za avdienco, izprosil sem si — dejal je minister — seveda pooblaščenje, da sem avdienco zabranil. (Viharni mej-klieci.)

Ministerski predsednik je nadaljeval: Govoriti o izgrelih je celo po demonstracijah v Spletu nezmislno. Obžalovanja vredni pa so dogodki v Ljubljani. Krivi pa niso tisti, ki so se dali zavesti v demonstracije, marveč oni, ki razširjajo krive vesti in jih izrabljajo v svoje namene. Oblast jih bo znala iztakniti in kaznovati. Izrazil je potem nade, da bosta prave in zakon znala vzdrževati narod hrvatski in slovenski na pravem potu in je zaključil: Mi imamo dovolj lastnih skrbi in valed tega nimamo povoda pešati se z razmerami našega sosedu. (Viharni protesti od strani slovanskih poslancev.) Dejal je, da spoštne poštene mišljenje vsakogar in pojma narodno sočutstvovanje, mora pa tudi poslance prositi, naj ščitijo mir države. (Pohvala od strani Nemcev in zopet viharni protesti od strani Slovanov.)

Zbornica je na to zapričela razpravo o najnem predlogu posl. Wolfa glede uravnave Labe. Tekom razprave dobil je besedo tudi posl. Biankini, ki je zahteval besedo takoj po govoru ministerskega predsednika, a ga zbornični predsednik valed šuma ni slisal. Posl. Biankini je izjavil, da je hotel predlagati otvoritev razprave o odgovoru ministerskega predsednika, a je to misel opustil, ker predloži tozadeven nujen predlog.

Na predlog posl. dr. Schreinerja je bila na to vsprejeta cela vrsta predlogov glede pomoči bedotrpečim in je zbornica potem prešla v splošno razpravo o praznovanju nedelje v industriji.

Med došlimi spisi je bila tudi interpelacija posl. Vukovića glede nastopanja dunajske policije o demonstracijah jugoslovanskih visokošolcev proti banu Khuenu-Hedervary-ju o njegovemu bivanju na Dunaju.

Interpelantje zahtevajo od ministerskega predsednika, naj sporoči, kakšna povelja so bila dana dunajski policiji, da je s tako ne-navadno strogostjo postopala proti jugoslovanskim visokošolcem in ga vprašujejo, da-li je pripravljen na takem postopanju krive organe kaznovati, in še posebno one, ki so žalili hrvatski narod.

Prihodnja seja bo dne 5. junija. Na dnevni red te seje je kakor 3. točka postavljeno prvo čitanje proračunskega proročila.

Razpoloženje Italije do Slovanov. Neki slovenski rodoljub nam piše:

Pred kakimi dvema meseci pisali ste o nekem italijanskem učenjaku ali politiku — imena se ne spominjam v tem hipu — ki je grajal v nekem italijanskem listu v kraljevstvu naše primorske Italijane radi njihovega postopanja in se je kazal prijaznega jugoslovanskim stremljenjem. Vi ste bili teh izvajanj jako veseli in ste onega Italijana stavili v izgled našim drugorodcem. Ali ponavljam, da pišem to po površnem utisu, ki mi je ostal od one Vaše notice.

Takrat sem obžaloval, da nista posegli dalje do druge, svetovnoznane, od Italijanov oboževane avtoritete, ki je svojim rojakom že davno, pred 50 leti, nasvetovala to isto, kar nasvetuje Vaš vir v sedanji dobi, a na kar so Italijani v teku let pozabili zopet. Dobro bi bilo torej, da jih opozorite na ono slavno ime.

Nastopanje povodom dogodkov na Hrvatskem kaže, kakor da se je jela porajati

tista simpatija Italijanov v Italiji do Jugoslovancev, katero je rimski triumvir iz leta 1849., državnik Mazzini, toplo priporočal svojim rojakom. Opozarjam na Mazzinijevo brošuro »La questione d'Oriente« (menda iz leta 1849.), ki je velezanimiva za nas ukljub nekaterim netočnostim in krivičnostim.

Mazzini reklamira n. pr. Trst in Istro za Italijo, Dalmacijo pa prepušča — ukljub tedanjim naziranjem — popolnoma Slovanom. Mej tem se je uresničilo marsikaj, kar je Mazzini prorokoval.

Mazzini je obsojal Jelačićevo zaupljivost in jo je imenoval »imbecile credulità«. Dalje je povdarjal avktor, da Italija-republika bo pač na strani Jugoslovancev, nikdar pa ne Italija monarhija!

Želeti bi bilo, da bi skušali dobiti rečeno Mazzinijevo brošuro in da bi začeli razpravljati o razmerju med Italijani in Slovani in da bi privabljali tudi novinstvo v Italiji, da bi poseglo v razpravo.

Za časa svojega bivanja v Italiji pred blizo 20-letji razposlal sem bil več teh brošur mej sošolce v Srbiji in v Pragi ter so iste v Pragi jako zanimale. Če se ne motim, prepustil sem bil en izvod tudi g. Gabrščeku v Gorici, ko je bil leta 1889 prevzel uredništvo »Sočec«.

Spor v socijalistiški stranki v Belgiji. Socijalistična stranka v Belgiji se je razdvojila. Spor je postal javen na nekem shodu delavcev. Ko je govoril vodja parlamentarnih socijalistov, Vandervelde, so mu pristaši druge struje žvižgali. Delavci in njihove žene so navalili na govorniški oder in so govorniku grozili stisnjenimi pestmi in privzdignjenimi palicami in stolicami. Vandervelde in njegovo soprogo so morali rešiti orožniki. Ko je odhajal, je zopet navstal pretep med obema strujama. Pozneje je skušal Vandervelde govoriti skozi okno neke kavarne, ali kakih 4000 delavcev (in žensla ga je prekrizalo.

Tržaške vesti.

Poroka. Danes se je vršila v Komnu poroka gospoda Frana Košute, posestnika in rodoljuba v sv. Križu, z gospico Jošipino Kovarčič, hčerjo posestnika, načelnika cestnega odbora in bivšega večletnega župana v Komnu. Novoporočencema naše iskrene čestitke.

Mestni svet. Kakor smo že včeraj na kratko omenili, imel je predvčerajšnjim naš mestni svet svojo IV. javno sejo in so se vršile volitve v delegacije in odseke. Radi družnih velevažnih dogodkov — posebno dogodkov na Hrvatskem — smo tudi danes prisiljeni to poročilo kolikor možno skrajšati.

Pred voltvami oglasil se je za besedo, svet. dr. Gregorin in je zahteval, naj bi se v delegacije izvolilo tudi enega zastopnika okolice.

Predsednik Rascevič je na to priporočal večini, naj upošteva željo slovenskih svetovalcev.

Svet. dr. Gregorin je na to izjavil, da slovenski svetovalci vedo že v naprej, da večina ne bo upoštevala njih zahteve, valed česar se bodo vzdržali volitve.

V delegacije so bili na to res izvoljeni samo italijanski svetovalci in sicer: Benussi Giorgio A. G., Bernardino Lorenzo, Cimatori dr. Ferruccio, Combi de Cesare, Doria inž. Costantino, Ricchetti dr. Ettore, Rascevič Edgardo, Valerio dr. Alfonso, Venezian dr. Felice, Vianello Leopoldo. Namestniki: Depiera dr. Camilo, D'Osma dr. Davide, Ravasini Oscarre, Spadoni dr. Ernesto, Zanolla dr. Alfredo.

Potem so se vršile volitve členov v 14 odsekov, v tri kuratorije, v nadzorni svet mestne hranilnice in upravni svet mestne plinarne. Zastopniki okolice so bili izvoljeni v 6 odsekov in sicer: V pravni odsek: dr. Otokar Rybář; v stavbeni odsek: Ivan Goriup; v odsek za trgovino, obrt in poljedelstvo: Ivan Gerdol in Antoa Sancin; v odsek za vojaške stvari: dr. Gustav Gregorin; v odsek za nadzorstvo mestne zastavljalnice: Ivan Goriup; v odsek za preskrbovanje vode: dr. Edvard Slavik.

Oj pridi — veselja dan!! Iz meščanskih krogov smo prejeli: Nas Slovane proganjajo razne nesreče, skeli nas mnogokatera rana. A nobena ne tako, kakor nas skelje rane, ki si jih sežemo sami, ko sami grebemo z zastrupljenim rezilom po lastnem mesu. Nobena rana na telesu našega slovanskega naroda nas ni bolela tako, kakor nas je bolel

bratomorni boj med Hrvati in Srbi. Sreče se nam je topilo žalosti vsikdar, kadar-koli smo morali čitati bratomorne članke v novinah teh naših najbližnjih bratov.

Prišli smo bili že tako daleč, da si nismo upali niti čitati več o teh bratomornih napadib, teh strupenih puščicah, ki so frčale od ene strani na drugo, ki so uničevale vse naše upe v boljšo bodočnost Slovanstva.

Gledati smo morali, kako se brata po krvi in jeziku koljeta med seboj, in gledati smo morali, kako se madjarizem širi na škodo obeh pripravajočih se naših bratov!

Poskušali smo reči tu in tam kako besedo v blaženje tega prežalostnega, bratomornega boja, ali — bili smo osamljeni in ni se nas umelo!

Mi nismo mogli umeti, kako se morejo bratje tako in toliko klati med seboj, ne da bi med tem klanjem opazili napredovanje skupnega sovraga, ki je, liki zmaj, raztezal svoje krepmlje in jih zadiral celo v srce pripravajočih se bratov.

Ko smo včeraj čitali brzojavko, ki je pripovedovala o pomirjenju med srbskim dijaštvom v Zagrebu in o prisegi pred spomenikom nesmrtnega Jelačića, se nam je odvalil težek kamen od srca in vskliknili smo: Hvala Ti, o večni Bog, da je prišlo do tega!

Začetek k dobremu je torej storjen in mi prosimo Vsevečnega, naj se usmili našega bednega Slovanstva in naj se svojo mogočno roko združi, kar mora biti združeno že po naravi sami!

Mi smo averženi, da je ta korak — korak družjenja med brati Srbi in Hrvati — poparil neštivilne naše skupne sovražnike, katerih moč proti nam je bila ravno v tem, da so nas delili in cepili — divide et impera! Ker le tedaj, ako se mi Slovani koljemo med seboj, je možno, da prihaja do dogodkov, ki se sedaj vrše na slovanski hrvatski zemlji! Nočemo in ne smemo biti optimisti. Do popolnega pobratenja med Hrvati in Srbi ne pride tako naglo, ker stara nesporazumljenja ne morejo izginiti kar čez noč. Sedaj smo se le na začetku svete akcije in sovražniki naši so že na delu, da bi v kali zadušili plemenito ovetko.

Včerajšnji »Independent« prinaša namreč vest, da je voditelj Srbov na Ogrskem, dr. Polit (?) izdal v »Braniku« poziv, v katerem vabi Madjare na skupen nastop proti — Hrvatom!

Mi ne vemo, da-li je kaj resničnega na tem. Vemo pa, da, ako je kdo res objavil takov poziv, ne more govoriti le v imenu pravih Srbov, ampak more govoriti le v imenu srbskih madjaronov, kakoršnjih je — žalibog — istotako kakor med Hrvati, še vse preveč v hrvatski zemlji. Onega, ki, klče tuja, sovražnika na pomoč proti svojemu bratu, mesto da bi delal za slogo med brati: onega naj — strela ubije iz višine — ker je izdajalec domovino!

Mi gojimo nado, da se s pametnimi in treznim delovanjem doseže popolno sporazumljenje med brati v lepi Hrvatski — da se skupnim nastopom preženemo skupnega sovražnika in da bo v bodoča na slovanski zemlji vladal brat Hrvat v bratski slogi z bratom Srbom. Kajti nikdar ne smemo pozabiti na resnični pregovor: Kdor noče imeti brata za brata, ima tujinec za gospodarja!

V to ime kličemo: Bog živi vse one plemenite duše, ki gladijo pot hrvatsko-srbskemu pobratinstvu! Bog nam daj doživeti najveselejši dan v življenju našem dan, ko se popolnoma zatre bratomorno sovraštvo med Hrvati in Srbi! — To bo za nas, dan veselja, dan največe radosti, ko si Srbi in Hrvatje sežejo v roko kakor bratu — brat!!!

Laška irredentistična demonstracija. Demonstracije se prirejuje za to, da svet ve, kako čuti narod, ali vsaj oni del naroda, ki jih prireja; zato se nadejamo, da nam laški laži ne bodo prihajali z očitnanji, da igramo ulogo denuncojantov, ko po nalogi kronistov beležimo veliko irredentistično demonstracijo, ki se je sinoči dogodila v gledališču »Politeama Rossetti«. Predstavljala se je namreč opera »Ernani«, ki ima v sebi vse polno takih točk, ki so jako primerne, da vzbujajo irredentistične demonstracije. Uprizarjanje te opere bilo je v našem mestu prepovedano od l. 1888. sem in sicer radi tega, ker se je, kakor sinoči, tudi takrat predstava te opere izkoristila za prireditelj hrupne irredentistične demonstracije. Ne bomo natanjko opisovali te demonstracije, marveč le na kratko omenjamo, da so točke, ki v operi aludirajo na irredento, povzročevale neopisno viharno plaskanje. — Vsklikalo se je viva l' Italia, fora l' Au-

stria, abbasso l' Austria, z galerije so metali listke v barvah laške trobojnice in z napisom »W. l' Italia«. Da so za demonstracijo imeli več povoda, metali so tudi črno-rumene listke, na katerih je bil italijanski napis: »Živio Radecki, uničevalec podlih Italijanov!«

Seveda so ti listki — katere so irredentariji sami trosili — vzbudili neopisno (pristo in tudi nepristo) ogorčenje. V isti namen so razvili tudi črno-rumeno zastavo in jo potem »v ogorčenju« — raztrgali in poteptali. Demonstracija je dospela tako daleč, da je vladni komisar slednjič zaukazal zaključiti predstavo in izprazniti gledališče. Demonstracije so se potem seveda nadaljevale na ulici.

To so sadovi politike Goebbels-Jettmar!

Prav po — židovsko! Prejeli smo: Včerajšnji Mayerjev »governo« prinaša pokuhane in prekuhane vesti o umoru ruskega carjevega namestnika v Ufi.

Sedaj — po tolikem času so — še le se šteli, koliko delavcev je bilo umorjenih po krivdi omenjenega namestnika Bogdanovića v Ufi.

Vsa ta stvar je že tako zastarela, in se je po onih dogodkih tudi drugod dogodilo že toliko nasilstev, da je jako značilno, da se umazani Žid zopet povrača k onim dogodkom.

Ako nima gradiva za napolajevanje predal svojega babjega glasila, obrne naj se v lepo, a do skrajnosti bedno Italijo. Tam je za take moraliste in — samaritane vse polno posla.

Umori, ubojstva, tolovajstva, ustaje in glad so tam na (dnevnem redu! — Skoraj sleheraj dan se bedno in lašno ljudstvo punja; in to ne morda, ker je zavedeno v to, ali pa iz objestnosti, ampak zato, ker nima polente, ker je gladno.

O laških grofovih, baronih in latifundistih pišite ter povejte, kako je v lepi Italiji vsa zemlja v rokah teh mogočnejšev in zakaj mora revno ljudstvo, prav po eigansko, iskati si kruha širom sveta?! Tu imate gradiva, da lahko napišete sleherni dan vse štiri strani svojega babjega glasila! In še le potem, ko vam primanjka gradiva o »sveti« Italiji, pridite in lagajte še o naših slovan-skih stvarih!

Mi vemo, da je tudi med našim slovan-skim narodom, med dobrimi tudi slabih ljudi, ali toliko gojilavi ni med nami, kakor jo je ravno v oni »bela« deželi, katero vi neskončno proslavljate!

V nobeni civilizirani državi ne najdete toliko ubojstva, toliko brigantstva, kolikor ga ima za vas sveta Italija! In vkljub temu imate obraza, da pogrevate že davno dogodivše se nedostatke v ruski državi.

Nesramna laž! Včeraj popoldne so imeli štrajkujoči mizarški delavci zborovanje. Predsednik Lazzari je v svojem govoru trdil, da so bili delavci gospodarja Bonazza v uredništvu »Edinosti« po nasvet, kaj jim je storiti. V uredništvu »Edinosti« pa da so jim rekli: Pojdite delat!

To, kar je ta gospod Lazzari pripovedoval mizarjem na včerajšnjem shodu, je nesramna laž, je zlagano od prve do zadnje besede — je prosto hujskanje. Mi pozivljamo g. Lazzarija, naj privede v naše uredništvo tiste delavce, da nam potrdi v lice, je-li so sploh bili v našem uredništvu!! In mi bi želeli, da pride žujimi eden socialističnih voditeljev, da bo navzoč na konfrontaciji!!

Nikdo ne more zameriti nikomur, ako je kdo naš nasprotnik. In mi smo zadnji, ki bi zamerili kaj takega. V to smo preliberalni. Ali jedno smemo zahtevati: boj bodi lojalna!! Dajte po naših nazorih in po našem listu, kolikor se vam zdi potrebno in koristno za vašo stvar, ali le ne — z očitno lažjo!!

Kaj vse je možno v dobi civilizacije in humanitete!! Nekemu siromaku (ime je na razpolago), ki biva v ulici Porta, je dne 18. t. m. ob 9. uri zjutraj umrlo novorojeno dete. Tretje dete v rodbini. Ker pa ima ta rodbina le eno sobo na razpolago, so morali seveda vsi ležati v isti sobi z mrličem. Mož je šel še istega dne ob 11. uri popoldne na magistratni urad, da bi izposloval brezplačen pogreb. Ugodili so mu in mu napravili potrebno listino. Ob 2. uri je šel h kapodistretu, kjer je tudi opravil po svoji želji. Takoj na to je šel k znanemu italijanskemu duhovniku v cerkev sv. Vincenca v Rocolu. Ta pa se je zvijal in zvijal in poslal moža v daljno cerkev sv. Antona

Novega. Od tu je mož šel zopet v prvo imenovano cerkev. Po dolgem zvižanju se mu je vendar obljubilo, da bo pogreb naslednjega dne popoldne, a da ga (duhovnika) morajo, čim dvignejo mrliča iz hiše, priti avizirat, da pride nasproti, ker on da ni dolžan hoditi po klanec ulice Porta. Naslednjega dne je mož poslal neko žensko prositi rečenega duhovnika, naj vendar pokoplje otroka. Zopet isto zvižanje in izgovarjanje in zopet ni bilo pogreba. In fakt je ta, da se je pogreb vršil še le v sredo popoldne. **Mrlič je ležal torej v hiši celih 54 ur.** A nota bene: z mrličem vred je morala dve noči ležati tudi vsa družina s porodnico vred!!

To je nečuvstvo! Kaj takega v civilizirani državi, v modernem mestu! Če se že ni imelo usmiljenja z ubogo rodbino in bolno ženo, pa bi morali ozirati na javno zdravje absolutno izključati take slučaje.

Novi Tržačani. Gospoda Škedel Ivan iz Morave in Ujčič Jakob iz Podgrada.

Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev. Vspored XV. glavne skupščine »Zaveze« vst. jugoslovanskih učiteljskih društev dne 30., 31. maja in 1. junija 1903 l. v Brežicah:

I. V soboto, dne 30. maja.

1. Ob 9. uri popoldne: Seja upravnega odbora v »Narodnem domu«. Dnevni red: a) Poročilo o delovanju vodstva »Zaveze«; b) določitev poročila za delegacijo; c) razni predlogi in nasveti.

2. Ob 3. uri popoldne: Zborovanje delegacije v »Narodnem domu«. Dnevni red: a) Predsednik otvori zborovanje; b) tajnikovo poročilo o delovanju »Zaveze« in »Zavezanih« društev; c) poročilo računskih pregledovalcev za leto 1902 (§ 15. pos. r.); d) blagajnikovo poročilo; e) volitev treh pregledovalcev računov (§ 15. pos. p.); f) določitev letnih doneskov »Zavezanih« členov (§ 7 lit. a) »Zav.« pr.); g) določitev vspeveda za glavno zborovanje (§ 24. »Zav.« pr.); h) določitev časa prihoda XVI. glavni skupščini »Zaveze« (§ 22 »Zav.« pr.); i) volitev vodstva in upravnega odbora »Zaveze« (§ 11 in 12 »Zav.« pr.); j) razni predlogi in nasveti.

3. Ob 8. uri zvečer: Koncert vojaške godbe iz Zagreba in čitalniškega pevskega zbora, pomnoženega s pevci-učitelji, v »Narodnem domu«. (Vabilo in vspeved se natisne posebej.)

II. V nedeljo, dne 31. maja.

1. Ob 9. uri popoldne: Glavno zborovanje po vspevedu, ki ga določi delegacija, v »Narodnem domu«. 2. Ob 1. uri popoldne: Banket v »Narodnem domu«. Kuvert brez vina velja 2 K. 3. Ob 6-14 zvečer odhod v Zagreb.

III. V ponedeljek, dne 1. junija.

Ogledovanje zagrebških znamenitosti. Za glavno zborovanje so zglazene te le razprave:

1. Slovensko meščansko šolstvo. Poročevalec g. Ivan Lapajne, ravnatelj meščanske šole v Krškem. 2. Urađovanje slovenskih šolskih voditeljev. Isti poročevalec. 3. Gnotne in pravne razmere griškega učiteljstva. Poročevalec g. Alojzij Urbančič, nadučitelj v Mirnu. 4. Pravni zastopnik učiteljstva. Poročevalec gosp. Engelbert Gangl, učitelj v Ljubljani.

Vodstvo »Zaveze«.

Izlet v Ajdovščino se bo vršil ob vsakem vremenu, ker v sedanjem poletnem času traja slabo vreme le malo časa.

Kakor čujemo, se udeležiti izleta tudi več zasebnih kočij.

Bomo videli. Poslopje, kjer bo imelo tržaško e. k. redarstvo svoj novi sedež, bo dovršeno v kratkem. Za to poslopje smo prispevali tudi mi, ker je zidano na državne stroške.

Ker smo torej tudi mi med onimi, ki so morali šteti tisočake za to novo palačo in ker je tu v Trstu naš jezik deželni jezik, pričakujemo, da bo to državno poslopje nosilo tudi slovenski nadpis.

Možno je, da na vnapi strani niti ne bo nadpisa, ker se velemožni gospodje hočejo na ta način izogniti slovenskemu nadpisu. Gotovo pa je, da bo v notranosti poslopja vse polno raznih nadpisov. Bo-li državna uprava skrbela, da tudi naš jezik najde mesta na novem redarstvenem uradu? Pravica naša je, da to zahtevamo, ker, dokler imamo dolžnosti, hočemo imeti tudi pravice!

Pozor! Jutri zvečer bo zadnji čas za prijavo glede izleta v Ajdovščino. Kedor se torej ne prijavi do jutri zvečer, dobi pro-

stora na voze le v slučaju, da ne bo vsa zasedeno.

Glede obeda in večerje prosimo še enkrat, naj se najdalje v petek javi g. Šapli v Šturje, ker drugače bo težko priti do postrežbe.

Dramatično društvo v Trstu. Kakor doznajemo, je dramatično društvo določilo, da od čistega dobička nedeljske predstave »Deseti brat« nakloni primeren znesek za žrtve, prizadete vled dogodkov na Hrvatskem izza zadnjih časov, da se na ta način (četudi skromno, a po svojih močeh) pridruži pojavom simpatij do trpežih bratov Hrvatov ter da izrazi svoje sočutje do zatiranega naroda.

Dar. Barkovljanski rodoljub in klesarski mojster g. Ferdo Gustinčič je daroval pevskeemu društvu »Adrija« v Barkovljah 20 kron, katere je prejel za neko naslikano tablo, z željo, da bi dobil mnogo posnemovalcev. Blagemu darovalcu srčna hvala. Odbor »Adrije«.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija je podaril g. Škedel Ivan o priliki, ko je postal Tržačan, 2 kroni. Posnemanja vredno.

Izlet v Raveno. V Trstu ustanovil se je poseben odbor, ki v slučaju lepega vremena in ako se priglasi najmanj 100 udeležnikov, priredi o binkoštnih praznikih izlet v Raveno s parnikom »Ravenna«. Odhod iz Trsta (Riva della Sanita) v Raveno bo v soboto dne 30. t. m. ob 9. uri zvečer in iz Ravene v Trst binkoštni ponedeljek ob 7. uri popoldne. Vožnja tja in nazaj stane 10 kron, samo tja 5 K. Vozni listki se prodajajo v pomorski agenciji Tarabocchia in v kavarnah »Fabris« in »Moncesio«, v soboto od 8. ure zvečer do odhoda pa na postolu št. 4. blizu parnika.

Izlet v Benetke. O priliki binkoštnih praznikov priredi se z Lloydovim parnikom »Thetis« izlet v Benetke. Odhod iz Trsta (pomol št. 4 — blizu ribjega trga) v soboto dne 30. t. m. ob polnoči, iz Benetk na binkoštni ponedeljek ob 6. uri pop. Vožnja tja in nazaj stane 5 kr. n.

Izletniki si bodo ob tej priliki lahko ogledali V. mednarodno umetniško razstavo. Parnik bo električno razsvetljen. Vozni listki se prodajajo do sobote (do 6. ure popoldne) v kavarnah »Fabris« in »Moncesio«, v soboto od 8. ure zvečer do odhoda pa na postolu št. 4. blizu parnika.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 18,7, ob 2. uri popoldne 23,1 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 768,7. — Danes plima ob 8,14 predp. in ob 7,12 pop.; oseka ob 0,11 predpopoldne in ob 11,48 popoldne.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 28. maja ob 10. uri popoldne se bodo vstred naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Molin piccolo 1, hišna prava; ulica Aquedotto 44, hišna oprava; ulica Torrente 6, kredenz; trg Barriera Vecchia 9, ogledalo; v Rojanu 11, hišna oprava; ulica S. Lazzaro 12, konjska oprava in steklena omara; ul. Zonta 1, druge stvari; v Škedenj 473, hišna oprava; ul. Concordia 1 b, hišna oprava; ul. Rapicio 1, hišna oprava; Corso 47, hišna oprava.

Vesti iz ostale Primorske

Iz Nabrežine nam pišejo: Dne 31. maja t. l. bo na tukajšnji obrtno-nadaljevalni šoli slovesen zaključek šolskega leta 1902—1903. z razstavo šolskih izdelkov klesarskih vajencev. Prijatelji šole in napredka so vabljeni, da se udele e te slovesnosti, ki se bo vršila ob 11. uri popoldne v šolskih prostorih.

Razstava bo odprta: popoldne od 11.—12. ure in popoldne od 2.—5. ure. — Vstop je svoboden. Gospoda iz Trsta, ki se pripelje se zabavnim vlakom v Nabrežino, si lahko ogleda razstavo popoldne.

× **Iz Podgrada** nam pišejo: Minolo nedeljo, dne 24. t. m., popoldne okolo 4. ure ubila je strela 2 vola nekemu posestniku iz Hotičine (občina Materija) ter omamila pastirja, ki pa je zdaj izvjen nevarnosti za življenje. Ker vola nista bila zavarovana, imel bo dotični posestnik občutno škodo.

Brzjavna poročila.

Imenovanje v ministerstvu. DUNAJ 27. (B.) Ministerijalni svetnik v ministerstvu za trgovino, dr. Rihard Ha-

škega načelnika, je imenovan sekojskim načelnikom v istem ministerstvu.

Odlikovanje v finančni stroki.

DTNAJ 27. (B.) »Wiener Zeitung« javlja: Cesar je podelil finančnemu svetniku v Gorici, Rovisu, viteški križ Fran Josipovega reda.

Kuga.

S. JAGO DE CHILE 26. (B.) V Iquique sta se primerila dva slučaja kuge s smrtnim izidom.

Velik štrajk.

FILADELFIJA 26. (B.) Fabrikantje tekstilne branše so odklonili zahtevo delavcev, da bi teden imel 55 delavnih ur. V sled tega se pričakuje, da v ponedeljek stopi v štrajk 100.000 mož.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 26. (B.) Skupno število zaprtih sumljivih Bolgarov v vilajetih Skoplje, Monastir, Solun in Drinopolje in tukaj presega 3000. Predlogu generalnega inšpektorja Hilmi-paše, da bi se one Bolgare, katerih sodelovanje v odborih je gotovo, četudi ni dokazano za dejstvi, odposlalo v Tripolis v Mali Aziji, se ni ustreglo na najvišjem mestu. S turške strani se oporeka vesti, da je 52 Bolgarov bilo že odposlanih v Malo Azijo.

CARIGRAD 26. (B.) »Agence de Constantinople« pravi, da je vest parizkega »Figaro« o splošni mobilizaciji turških čet brez podlage. Tak ukaz ni bil izdan.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. Lastnik konsorcij lista »Edinost«. Natisnila tiskarna konsorcija lista »Edinost« v Trstu

Josipina Košuta roj. Kovačič
Fran Košuta
poročena.

Komen dne 27. maja 1903. Sv. Križ.

Br. 1786.

Oglas!

Ovime se daje na sveopće znanje, da će se dne 30. maja u subotu u 10 sati predpodne obdržavati u Uredu potpisano obćinskog glavarstva javna dražba glede zakupa gradnje novog zvonika u Vrhu.

Izključna cena 9964,74 K.

Ponude se imadu pismenu ili ustmeno, do 10 sati prije podne rečenog dana ovdje podneti i moraju sa jamčevinom od 10% providjeni biti.

Proračun kao i načrt gradnje rečenog zvonika jest u vrieme uredovnih sati u ovom uredu izložen na svačij uvid.

Buzet, dne 9. maja 1903.

Glavarstvo občine Buzet.

Antun Klarić

načelnik.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarске zadruga v Gorici (Solkan)
vpisane zadruga z omejenim poroštvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zajamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, me-
derni sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištvo brezplačno.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 25. A.
(v lastni hiši.)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).
Cene, da se ni batil nikake konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi
po posebnih načrtih.
Ilustrovane cenik brezplačno in franko.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
 vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
 Rezervni fond **25.000.000 K.** Izplačane odškodnine: **75.000.000 K.**
 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
 VSA POJASNILA DAJE:
 Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavarje poslopa in premičnine prot požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

— — —

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Prodajalnica obuval Julija Romanelli

CORSO 8.

Velikanski dohod za spomladni čas.

Obuvala za gospode
 črna, angleška po gld. 3.20, rumena,
 » po gld. 3.50
 Specijaliteti obuval za dečke.

Obuvala za gospe.
 črni ali rumena, angleška po gld. 3.50
 nizki čevlji lakirani ali beli po gld. 1.90
 Naročbe po meri.

Rujavi čevlji za moške ali ženske po gld. 2.50

Jaz Ana Csillag

se svojimi 185 centimetrov dolgimi Loreley-lasmi dobila sem jih vsled 14-mesečne uporabe svoje samoiznajdene pomade. To so najslavitejša avtoriteta priznale za jedino sredstvo, ki ne povzroča izpadanja las, povspesuje rast istih, poživilja lasnik povspesuje pri gospodih polno močno rast brk ter daje že po kratki uporabi lasem na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter polnost in ohrani te pred zgodnjim osivljenjem do najvišje starosti.

Cena lončka 1 gld., 2 gld., 3 gld., 5 gld., Pošiljam po pošti vsak dan, ako se znesek naprej pošlje ali pa poštним povzetjem posem svetu iz tovarne kamor naj se pošiljajo vsa naročila.

ANA CSILLAG
 DUNAJI, Graben št. 14
 BERLIN, Friedrichsgasse št. 56.

Blag. gospa. Ana Csillag!
 Prosim pošljite en lonček Vaše izvrstne pomade, na naslov eksel. gospe grofice Kielmansegg, namestn. soproga na Dunaju, Herengasse 6, III nadst., koje z dobrim uspehom uporablja za negovanje lasij.
 Spoštovanjem
 Komorna dama Nj. eksel. Irma Pletzl.

Gospa Ana Csillag!
 Pošljite mi zopet 2 lončka Vaše dobre pomade.
 Gospa. gener. konzula Gutman Berhardstr. 1

Mad. Ana Csillag!
 Uljudno prosim pošljite mi po povzetju 1 lonček Vaše izvrstne pomade za raščo lasij.
 Spoštovanjem
 Emilija Radunsky
 kom. dama pri Nj. zviš. gospej princezinji Hoenlohe, Châteon de Roncy.

Gospa Ana Csillag!
 Prosim pošljite po povzetju 2 lončka Vaše pomade za raščo lasij. Jaz sem ruzočarana o dobrem in hitrem vspehu. Moji lasje so čudovito v kratkem času zrastle in se povsod kaže nova rašča vled česar mi je v prijeto dolžnost Vašo pomado povsod priporočati.
 Spoštovanjem
 Grofica E. W. Zedwitz
 Unt. Neuburg b. Asch (Češko).

Gospa Ana Csillag!
 Prosim pošljite mi vnovič še en lonček Vaše izvrstne pomade za lasi.
 Princezinja Carolath, (Cöthen. Ahn.)

Blagor. gosp. Ana Csillag!
 Po nalogu Nj. ekselence gospe pl. Sygényi-Marich (avstr. poslanice v Berlinu) prosim uljudno izročiti mi en lonček Vaše izvrstne pomade. Sprejmite ob jednem toplo zahvalo. Gospa grofica se je zelo pohvalno izrala o dobrem uspehu pomade.
 Z vsem spoštova: c
 Frieda Glese, komorna dama Nj. ekselence.

Gospa Ana Csillag!
 Prosim pošljite mi 4 lončke Vaše izvrstne pomade
 Ces. in kr. konzulat v Rigi.

Blag. gospa Ana Csillag!
 Prosim pošljite po povzetju 1 škatljico Vaše čudodelne pomade za raščo lasij.
 Spoštovanjem
 Dr. A. Zepold, kopal. zdrav. Ermsdorf Šlesko.

Velec. gospa Ana Csillag!
 Pošljite mi takoj še en lonček Vaše dobre pomade. Z dosežanjo uporabo sem zelo zadovoljna. Naslov: Eteka pl. Mally, soproga sodn. preds. v Temesvaru.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Prodajalnica obuval G. Mayer Grego.

TRST. — Riborgo št. 19. — TRST.

Velikanski dohod za birmo.

Obuvala za pospode
 črna, angleška po gld. 3.20, rumena,
 » po gld. 3.50
 Specijaliteti obuval za dečke.

Obuvala za gospe.
 črni ali rumena, angleška po gld. 3.50
 nizki čevlji lakirani ali beli po gld. 1.90
 Naročbe po meri.

Izbior oblek za moške in dečke.

Radi podretja hiše, prodaja
čevljarnica Madriz ul. Sv. Antona

celo zalogo obuvala z 20% odbitkom pod tovarniško ceno. Čevljički in obuvala od gld. 1.50 naprej.

Uljudno se naproša za obilen obisk.

Albert Brosch

TRST - Ul. S. Antonio 5. - TRST
 kužuhar in izdelovalec čepic.

ODLIKOVAN NA RAZSTAVI v Trstu 1882.

Velika zaloga kužuhovine in čepice za civilne in vojaške osebe.

Izrajuje vse poprave najhitreje in ekonomično. Shranjuje kužuhovino in misko obleko ter jamči za vsako škodo proti molem in ognju.

Gulielmo Brod & C.º

poznana trdka s

POHIŠTVOM

najelegantnejše vrste
 ZAJAMČENE KAKOVOSTI
 po najnižjih cenah
 Via S. Giovanni št. 14

TRST vogal Piazza S. Giovanni.
 KATALOGI BREZPLAČNO IN GRATIS

TOVARNA POHIŠTVA

IGNACIJ KRON

dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

ulica Cassa di Risparmio
 Tovarna na Dunaju.

Novi ceniki, izvorni narisi, načrti za sobe na zahtevanje brezplačno.

L. Luzerjev oblič za turiste.

Pripoznano najboljšo zdravilo proti kurjim očesom, žuljem itd.
 Glavna zaloga:
Lekarna L. SCHWENK,
 DUNAJ-MEIDLING.

Naj se oblič za zahteva Luzerjev turiste po K 1.20.
 - Vobiva se v vseh lekarnah. -

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia, (vogal Androna dell' Olmo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvirjev in tapecarij.

- Popolno opremljene sobe. -
 Konkurenčne cene.

Naročbe se dostavijo razven embalaže franko na kolodvor ali brod v Trstu.

Gostilna

„ALLA BELLA VEDUTA“

ulica Romagna št. 20

nasproti vojašnici.

Zbirališče slovenskih delavcev

Toči se pristno istrsko in vipavsko vino ter dalmatinski opolo.

Izvrstna kuhinja. — Vse po najnižjih cenah.

Priporoča se za mnogobrojen obisk ter kliče »Na zdar!« vsem slov. bratom

Gorazd Ivančič

gostilničar.

Svoji k svojim

! I V korist !!

„Osrednji šolski Matici“

Humpuleška sukna

in lodni.

Moderno blago za obleke iz čiste ovčje volne po nizkih cenah priporoča.

Karol Kocian

tovarna sukna

Humpolec Češko
 Uzorci zastoj in franko.

Urar F. Pertot

TRST

ulica dele Poste 1, vogal ulice Carintia.
 Prodaja srebrne ure od 3 gld. naprej, zlate ure od 8 gld. naprej. Velikanska množina ur za birmo. Izbor stenskih ur, regulatorjev i. t. d.

Popravlja vsakovrstne ure po jako zmerni ceni.

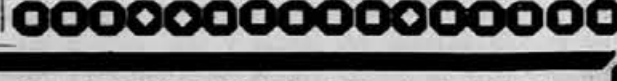
Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in rezerv. društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 5.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-9
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premijnju u kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premijnju u kurzov, bilanca (B)	243.331-8
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:
 Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši.)

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital
K 1.000.000
 Kupuje in prodaja
 vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, noveev in deviz.
 Promese izdaja k vsakemu irebanju.

Špitalske ulice šte. 2.
 Zamenjava in eskomptuje
 izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.
 Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
 Eskompt in inkasso meric.

Daje predujme na vred. papirje.
 Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.
 Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu (Dalmacija.)
 Denarne vloge vsprejema
 v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.
 Promet s čeki in nakaznicami.